

скитѣ земи, били изпращани въ голѣмата си частъ по сухо презъ Сърбия и Македония за Дубровникъ. Затова типичнитѣ форми на съдружия измежду дубровчанитѣ, ангажирани въ износа на кожи отъ Турция, е създаването по две търговски централи — едната въ Дубровникъ, а другата — въ нѣкой по-голѣмъ български градъ: София, Пловдивъ или Провадия. Докато отъ Дубровникъ сж били изпращани капиталитѣ и транспортнитѣ срѣдства, необходими за купуване кожитѣ и за тѣхното превозване, българскитѣ градове сж представляли добре организирани закупни централи. Дубровнишкитѣ колонисти били постоянно на пѣтъ и обиколка изъ българскитѣ села и паланки, за да закупватъ кожи. Следъ като ги складирвали въ по-значително количество въ нѣкой градъ, съ първи по-удобенъ и евтинъ транспортъ тѣ ги експедирвали за Дубровникъ. Така сж постѣпвали всички дубровнишки колонисти. Износътъ по море презъ Варна или Родосто, макаръ да ангажирвалъ по едри пратки, се извършвалъ по рѣдко, понеже малцина дубровчани имали възможностъ да изнасятъ кожи по море. Нѣколко стотинъ дубровнишки колонисти отъ всички български краища изнасяли своитѣ стоки предимно по сухо. Едвали не всѣка седмица е тръгвалъ транспортъ отъ София за Дубровникъ.

Документитѣ, които се отнасятъ до износа на кожи за Дубровникъ, сж твърде изобилни. Още първитѣ дубровчани, които се заселили въ Турция презъ 15 в., търгували съ кожи. Нѣколцината дубровнишки колонисти отъ София, презъ това време изпращали стокитѣ си по сухо. Дори и по-късно, следъ организиране износа по море презъ Варна и Родосто, голѣмата частъ отъ дубровчанитѣ сж изпълзвали пѣтя презъ Нишъ за износа на кожи. Това се отнася както за експортъоритѣ на кожи отъ североизточнитѣ български земи, така и за тѣзи отъ София и Пловдивъ.

Единствениятъ източникъ, отъ който можемъ да установимъ съ приблизителностъ, доколко Дубровникъ е билъ посредническо тържище за продажба на кожи, е книгата на Рести. Благодарение подробнитѣ смѣтки, отбелязани въ нея, може съ сигурностъ да се каже, че голѣма частъ отъ внасянитѣ въ Дубровникъ кожи сж били предназначени за други по-далечни тържища, предимно Анкона и отчати Венеция. Макаръ не винаги да е означено въ книгата на Рести, кога кожитѣ отъ Дубровникъ сж били преизнасяни за Анкона, все пакъ даннитѣ въ това отношение сж достатъчни.

Презъ м. септемврий 1592 г. е отбелязано, че сж закупени 200 броя говежди кожи отъ разни търговци въ Разградъ и Силистра, които били превозени презъ Дупница и Гаргуре за Дубровникъ¹⁾. Вънъ отъ тѣхъ той доставилъ презъ 1591 и 1592 г. други 212 биволски кожи отъ Златица и Търново, които сжщо изпратилъ по сухо въ Дубровникъ²⁾. Голѣма частъ отъ тѣзи кожи сж били експедирани за смѣтка на Андрея Рести въ Дубровникъ, който вършилъ по-голѣма частъ отъ

¹⁾ „Cori bovini e vachini di nostro conto deve dare addi 25 Settembre aspri 4849 per costo di pezze 109 . . . aspri 4262 sono per vittura di pezze 529 da Silistra e Hrasgrad fina Dupnich e da Dubnich fina Gargure . . . aspri 8347 sono per vittura da Gargure a Ragusa di pezze 529 . . .“ Resti, f. 49.

²⁾ п. т. ф. 37.